

Parlament de Catalunya Llei de memòria.

Senyors Diputats i senyores Diputades.

En primer lloc voldria remarcar que per analitzar la llei hem de centrar-nos en un dels principals objectes entorn del qual es desenvolupa. Les víctimes de la repressió.

Analitzant l'objecte i en concret l'àmbit d'aplicació article 1.3 al final és absolutament incomprensible i encara menys si ens mirem la redacció de l'exposició de motius punt 5 quan es refereix a “ **que sens perjudici que, per mitjà de les actuacions per divulgar i commemorar la memòria democràtica, s'incloguin tradicions democràtiques anteriors i també es pot impulsar la investigació de règims d'opressió d'altres períodes històrics i àmbits territorials (com ara l'esclavisme i el colonialisme):** hem de ser clars. A que ens estem referint?. Aquesta és una tesi no una definició d'un objecte. ¿És una llei que inclou la memòria de la repressió soferta pel nostre poble i en especial la llengua i cultura des de 1714?. **Accés a la documentació.** L'actual redacció fa un pas enrere en l'accés a la documentació, un element necessari per a assolir l'objectiu de la llei, és la Veritat i la justícia, que sense un accés lliure i complet als documents no es poden complir.

Hem de tenir clar el que bé jurídic a protegir és la víctima sotmesa a repressió política. No ens trobem davant de processos de caràcter penal per delictes comuns si no de processos polítics. El coneixement general de la veritat és una necessitat per a reparar la memòria i la dignitat de les víctimes que no són delinqüents.

Un accés restringit als documents en el nostre cas perjudica a la víctima, manté el silenci imposat pel franquisme i que ha seguit en la transició.

La inclusió dels noms de les més de seixanta mil persones que van ser sotmeses a consells de guerra va ser un immens acte de reparació que va fer que tots els grups polítics hi donessin suport.

L'article 7. S'hauria de resoldre en un paràgraf clar i diàfan que es declarés el dret l'accés a la documentació de la repressió sense restriccions. Ampliant el concepte de persona interessada a tota persona que investigui la repressió, incloent també a les Entitats de memòria que ara estan excloses.

Pensem que amb els anys passats moltes víctimes no tenen descendents que les reivindiqui i per tant aquestes entitats juguen un paper clau en la memòria dels anònims. Se les ha d'incloure.

És absolutament inacceptable que els investigadors tinguin de demanar permís a la Generalitat per tenir accés als documents. No hauria pensat mai que poguessim arribar a aquesta situació de control de l'accés.

Senyors i senyores diputades. El nostre dret de manera immemorial s'ha basat en la llibertat i en la confiança de les persones. No bastim ara una norma basada en la desconfiança i les restriccions administratives que volen controlar un dret fonamental que és el de la llibertat d'expressió.

Cal també una protecció més efectiva i decidida de la documentació que la llei no inclou. **L'article 6** és imprecís, només remet a la legislació vigent. Cal que s'inclogui a la declaració, que forma part del patrimoni documental de Catalunya tota la documentació pública o privada relacionada amb la repressió política, cultural, els fets de guerra i el franquisme, especialment la de les institucions privades que participaven en els processos de naixement, adopció de criatures com ara les ordres religioses que col·laboraven amb el "**Patronato de protección a la Mujer**" o "**las cruzadas evangelicas**" de les

presons de dones, per tal que tota aquesta documentació estigui des d'ara sota la protecció de la llei de patrimoni cultural i la llei d'arxius i documents. Que en sigui obligatòria la preservació i conservació tutelada per la Generalitat i la destrucció sigui considerada un delict. Dins d'aquest mateix àmbit de restricció contraria als objectius de la memòria, hi ha la Disposició Addicional primera sobre els procediments de depuració de col·legis professionals i entitats públiques, que s'oblida que també van ser practicades per empreses privades com ara la Caixa de Pensions, per posar un exemple. Aquesta disposició i la Quarta, ignora que en morir una persona deixa de tenir efecte la protecció de dades, però també ignora el que disposa el reglament 2016/679 del parlament europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016 sobre la protecció de dades que estableix tota una sèrie d'excepcions a les normes restrictives de l'accés a les dades per diversos motius, com ara la recerca científica i històrica, En concret en la consideració 73 es refereix a que les lleis poden imposar restriccions als principis de tractament de la protecció de dades, per facilitar accés **“por razones de interés público general, el tratamiento ulterior de datos personales archivados para ofrecer información específica relacionada con el comportamiento político durante los regímenes de antiguos Estados totalitarios, o la protección del interesado o de los derechos y libertades de otros, incluida la protección social, la salud pública y los fines humanitarios.”** Seguidament en els articles del reglament estableix continues excepcions en casos en que es dona aquest interès general en concret a l'article 9. 2. J) per qüestions d'investigació científica o històrica.

La llei posa prevencions com si les víctimes fossin delinqüents. Ja hem dit que les restriccions avalen el silenci, i aquest suposa

mantenir la impunitat. Tampoc té sentit les restriccions d'accés al expedients de depuració que imposa l'apartat 2 de la disposició addicional primera, que, nega l'accés als expedients de depuració i només es donen unes dades genèriques, que no serveixen per estudiar i denunciar els processos de depuració. No són expedients sancionadors si no actes de repressió política que cal desemmascarar.

D'altra banda, no es té en compte que estem parlant de fets de fa 83 anys. Totes les persones són mortes i per tant no se'ls aplica la protecció de dades. A més la Llei d'arxius i documents diu que hi ha lliure accés als documents personals reservats quan han passat 25 anys de la mort, o si no se sap la data als 50 anys de la data del document. És absolutament sobrer aquesta disposició com la Quarta.

Dret a la Justícia. Títol III

Dins de les competències reduïdes de l'actual Estatut en matèria de justícia, entenem que s'haurien d'incloure més mesures efectives, com ara l'establiment d'un torn d'ofici per a les víctimes, per a emprendre les accions penals contra violacions de drets. La creació d'una unitat específica del Mossos d'Esquadra per a aquesta investigació de fets denunciats.

També proposem incloure una declaració de nul·litat com es va fer amb la llei 11/2017, de tots els processos de depuració i sancions fetes per motius polítics d'ajuntaments diputacions, de corporacions de drets públic i entitats privades.

Reparació de les víctimes.

En l'article 14.3.h) quan es parla de dones s'hauria d'afegir, "*incloent les internades en els centres del Patronato de Protección a la mujer.*"

L'article 20 no només es pot posar que la Generalitat ha de “promoure” la investigació de les incautacions de béns, si no que s’ha d’establir, el deure de les institucions públiques catalanes de restituir als legítims propietaris els béns incautats que estan ara en mans de la Generalitat per traspasso, o els incautats per les administracions locals. També les obres d’art i altres objectes que s’ha constatat que hi ha en el Museu del Maresme o altres museus de Catalunya.

Treballs forçats. Article 21

Al final L’apartat 2 s’ha de modificar no eren treballadors **“sota l’amenaça d’una pena qualsevol.”** Si no treballadors forçats **“per motius polítics o ideològics”**

Pel que fa als forçats, s’haurien de fer públics les llistes dels treballadors en les diverses obres públiques fetes amb treballs forçats i senyalitzar-les. I que es promogui reparacions personals per part de les empreses aprofitades del treball esclau.

Infants robats.

Article 22 en aquest punt és essencial la preservació dels arxius de les institucions privades que van intervenir en els naixements i en els processos d’adopció.

Cal també que es desplegui la llei aprovada ja fa tres anys i es faci efectiva la recollida de mostres genètiques de familiars relacionats amb la sostracció d’infants.

Article 24 cal que quedi clar que l’accés als censos de víctimes resultats de les diverses investigacions sectorials seran d’accés públic, per tractar-se d’una qüestió que la llei declara d’interès públic i que es difonguin en obert. La divulgació dels noms és un element essencial de la reparació d’aquestes víctimes per interès general. Caldria que la llei establís com a qüestió prioritària donar suport

econòmic al cens del cos humà de que s'està duent a terme amb l'esforç personal dels que hi treballen.

Espais de Memòria Article 41, La declaració d'espai de memòria ha de quedar subjecta a la protecció de la Legislació de patrimoni cultural. Entenem que s'ha d'establir el doble nivell de protecció local o nacional, per donar joc a la intervenció dels ajuntaments en polítiques de memòria remarcant aquells fets i indrets que tenen valor en l'espai immediat com en la llei de patrimoni cultural.

Exercint les competències en dret civil, s'hauria d'establir una servitud legal d'accés en les declaracions dels espais de memòria amb la declaració. També respecte els propietaris, en relació a la col·locació de plaques o plafons commemoratius a les façanes o terrenys.

Article 52 sobre els símbols i monuments retirats per la dictadura no només s'hauria de fer un cens si no establir un deure de restitució.

S'ha de fer una modificació a fons dels articles sobre l'accés i el tractament de la documentació si no es vol que la llei es transformi en una eina d'impunitat i no de veritat, justícia i reparació.

Via Laietana.

Compromís de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona per tal que la comissaria sigui desafectada i transformada en un centre d'interpretació de la repressió i la tortura.

Article 6.8 Documents.

Tenim una llei i un reconeixement de la titularitat dels documents dels ajuntaments i la Generalitat. "La Generalitat emprendreà totes les mesures per tal de recuperar el seu patrimoni documental incautat i el dels 47 ajuntaments catalans.